УПРАВЛІННЯ КУЛЬТУРИ, НАЦІОНАЛЬНОСТІ ТА РЕЛІГІЙ
КИЇВСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ЦЕНТР ОХОРОНИ І НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
ПАМ'ЯТОК КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ

ОБЛІКОВА КАРТКА НА ПАМ'ЯТКУ НАЦІОНАЛЬНОГО ЗНАЧЕННЯ

Парк «Олександрія» та паркові споруди

(м. БІЛА ЦЕРКВА)

Київ 2020

Затверджено
Наказ Мінкультури та Держбуду
13.05.04 № 295/104

ОБЛІКОВА КАРТКА

об'єкта культурної спадщини

Парк «Олександрія» та паркові споруди

(найменування об'єкта)

вид	тип	категорія пам’ятки
Садово-паркове мистецтво, архітектура	Комплекс	Пам’ятка національного значення

1. Дата утворення об'єкта:

Кінець XVIII ст. (1788 р.)

2. Місцезнаходження об'єкта:

Парк «Олександрія» та паркові споруди, м. Біла Церква - 13, Київська область, Україна, 09113
GPS координати WGS 84 N49°48'47" E30°04'09"

3. Охоронний № пам’ятки:

Охор. № 45

4. Дати і № рішень, відповідно до яких об’єкт узято на державний облік та визначено категорію пам'ятки:

Постанова уряду 1934 р., за якою «Олександрія» була оголошена заповідником.
Постанова Ради Міністрів УРСР від 02.03. 1959 р., за якою «Олександрію» було оголошено заповідною пам’яткою природи і культури, що знаходиться під охороною держави.
Постанова РМ України від 24.08.1963 № 970, за якою об’єкт було взято на державний облік як пам’ятку культурної спадщини.
Постанова Президії АН УРСР № 124-Б від 26.03. 1971 р., за якою Білоцерківський заповідник «Олександрія» було перейменовано в Державний дендрологічний заповідник «Олександрія».
Постанова Кабінету Міністрів України від 19.08.2002 р. № 472-р), за якою генофонд деревних рослин «Олександрії», було внесено у Державний реєстр наукових об’єктів, що становлять національне надбання України.

5. Функціональне використання:

сучасне використання	**первісне призначення**	**інші (протягом часу існування об'єкта)**
Дендропарк «Олександрія» АН України	Парк при заміській резиденції графів Браницьких	1920 р. – парк Білоцерківського сільськогосподарського технікуму; 1921 – 1946 рр. – парк ім. Г. Раковського; 1946 – 1983 рр. – Державний дендрологічний заповідник «Олександрія» АН УРСР. З 22.07. 1983 р – Державний дендрологічний парк «Олександрія» АН УРСР. З 1991 р. Державний дендрологічний парк «Олександрія» НАН України

6. Стислий опис об'єкта:

Розташування	Дендропарк «Олександрія» розміщується на північному заході м. Біла Церква, на обох берегах р. Рось, північною своєю стороною примикає до Сквирського шосе. З півночі та південного сходу до Олександрії прилягають житлові квартали Білої Церкви. З заходу «Олександрія» межує із продовженням лісового масиву урочища «Гайок» та городами, з південного сходу – з охоронною зоною р. Рось, на якій розташовано санаторій; з ПП «Октан» та житловими кварталами м. Біла Церква. З півдня – до меж «Олександрії» на правому березі р. Рось примикає лісопаркова територія (землі загального користування).
Характеристика об'єкта	Дендропарк «Олександрія» – найбільший з паркових масивів, розташованих в заплаві р. Рось, у межах міста. За своєю дендрологічною, історичною та садово-парковою цінністю він немає аналогів не тільки на теренах Білої

	Церкви та Київської області, а й всієї України. Дендропарк «Олександрія» – найбільший з паркових масивів, розташованих в заплаві р. Рось, у межах міста. За своєю дендрологічною, історичною та садово-парковою цінністю він немає аналогів не тільки на теренах Білої Церкви та Київської області, а й всієї України. Зараз територія дендропарку «Олександрія» складається з трьох частин: основна (стара, історична); урочище «Гайок» (нова територія) та урочище «Голендерня». На 2020 рік, загальна площа парку складає 400,67 га. Основна історична частина дендропарку «Олександрії» (стара територія), що була парковою територією при заміській резиденції графів Браницьких, є частиною заплавної території р. Рось на її лівому березі. Основна територія дендропарку, що розміщена на лівому березі, має плавний нахил до р. Рось і характеризується перепадом висот, який складає 27 м (від 79 до 106 м в горизонталях). Нову територію (з західної сторони дендропарку – урочище *Гайок*), яку приєднано до «Олександрії» 1998 р., перетинають чотири невеликі балки. Перепад висот становить – 26 м (від 145 до 171 м в горизонталях). На цій території розміщено дві водойми та колишній кар'єр. Територію старої (або головної) паркової ділянки з півночі на південь, в напряму до р. Рось, перетинають три балки: *Східна*, *Центральна* і *Західна*. Всі вони мають виходи на поверхню джерельних вод. Правий, пологий берег р. Рось (колишня *Голендерня*), який включено до сучасних меж «Олександрії», має рівнинний характер. Він, від початку парку на сході і напроти зони Великої галявини, – пологий і безпосередньо зливається з заплавною терасою р. Рось. Лівий берег, від Центральної балки і закінчуючи *Палієвою* горою, підіймається і перетворюється в круті схили р. Рось і *Росевої* долини. При розбудові парку і створенні водних улаштувань джерельні води було використано для створення каскадів ставків. Так виникли три каскади ставків у всіх трьох балках. У Східній балці – *Холодний, Дзеркальний* та *Лазневий* стави (з *Руїнним водоспадом* та *Тихою* затокою біля *о. Марії*. У Центральній балці створено стави: *Акваріум Золотої рибки, Лебединий, Поповича* та *Срібний Серпанок* (єдиний став, який орієнтовано в напрямку схід – захід). До

	ставів Західної балки належать стави: *Потерчата, Русалка, Водяник, Скельний.* Стави живляться за рахунок підземних джерельних вод. На території «Олександрії» є понад 50 місць, де на поверхню виходять джерела з водою, серед них – 5 облаштованих джерел. Один з виходів джерельної води на поверхню у Холодному урочищі оформлено у вигляді паркового водного улаштування Джерело «Лев». Вода в ньому насичена радоном і має постійну температуру +9 °С. Джерело «Лев» названо на честь двох бронзових фігур левів (Великий лев сидячий і Малий лев, що готується до стрибка). Автентичну статую Малого лева було віднайдено на території під час розкопок. За проектом Д. М. Криворучка джерело було оформлено в якості паркового об'єкта з двома виходами джерельної води (Великий Лев і Малий Лев), вдало доповнюючи тематику та філософський підтекст паркових композицій часів Браницьких. Семантично Джерело «Лев» вписується в концепцію Дантової «Божественної комедії», яка, на думку деяких дослідників, стала основою для романтичного парку XVIII – І пол. XIX ст. Частина території, яка увійшла до меж «Олександрії», була вкрита молодою дібровою, про що у наш час свідчать суцільні ділянки дубів віком 200–300 років в урочищі *Діброва*. Назва території *Гайок* є підтвердженням цього. Природні умови лісових краєвидів сприяли утворенню паркових композицій: сонячні галявини і водні плеса, закриті перспективи у долину зі схилом і темні гаї тощо. На підвищені, приблизно на поперечній вісі території парку, між Східною і Центральною балками, розташовувалося його головне композиційне ядро – *Дідинець* – комплекс споруд палацової групи, який складався з кількох житлових павільйонів (автентичні споруди до нашого часу не збереглися). Цьому комплексу була підпорядкована вся дорожньо-стежкова мережа «Олександрії», а також усі паркові ландшафтні улаштування. На Дідинці сходилися дев'ять алей, які з'єднували усі периферійні ландшафтні сектори: *Головний в'їзд*, сектор *Клини*, *Велику* і *Малу галявини*, *Економічний двір* або *Господарчий сектор* (сучасна Адміністрація), *«Сад Мур», Діброву*. Основа розпланувальної композиції парку зумовлена передусім його топографічною ситуацією. Від палацової

	групи у бік р. Рось передбачалася ландшафтна перспектива. Садівники парку створили просіку в молодій діброві і сформували простору галявину від Дідинця до річки. Таким чином, східну межу партерної смуги парку формує Східна балка з дубняком на пагорбі; західну – діброва, з чітко й прямолінійно накресленою по її межі дорогою (тепер – *Липова алея*). Для сприйняття палацу на партерній смузі використано систему відкритих галявин – *Велику* і *Малу галявини.* Якщо парк можна розглядати як сукупність ландшафтних зон, то Велика і Мала галявини є головними центрами паркових композицій – його ландшафтним ядром. При цьому всі його розпланувальні елементи вирішувалися в іррегулярному (пейзажному) стилі, надаючи парковим вістам природного вигляду. Широка *Головна алея* сполучає Дідинець з *Головним в'їздом* до парку *(Головною брамою).* До Головної алеї з південного боку прилягав *Сад Юпітера* або *Клини*. Клини були розплановані як камерні паркові влаштування: окремі ландшафтні композиції, сади, квітники, розсадники і ліски, розміщені на рівнинних площах, різні за розмірами і конфігурацією. Вони за часів Браницьких були об'єднані в єдиний масив у вигляді мозаїки, без головних і другорядних доріг та поєднані між собою межовими доріжками. Клини сполучалися з Дідинцем за допомогою прямих алей – *Соснової алеї* і *Березової алеї (*або *Алеї Суму),* замкненої на *Колоні «Пелікан» («Колоні Суму»)*. Криві доріжки з'єднують Клини з Великою і Малою галявинами; сполучення яких з Головною алеєю не передбачено. Між палацом *(«Аустерією»)* і гостинними флігелями проходила *Грабова алея*. З заходу вона з'єднувалася з Садовою алеєю, що прямувала до «Саду Мур», зі сходу – вливаючись у *Варненську алею*, яка, в свою чергу, мала зв'язок з *Березовою, Сосновою* та *Головною алеями*. Ділова прямолінійна дорога з'єднувала Дідинець з Великою галявиною. Дорога йде попід Дібровою і водночас є межею Малої галявини. Композиційним центром Дідинця був палац та паркова композиція *«Сад Варна»*. Для цієї зони характерні малі пейзажі (вісти); ландшафтні картини алей: *Головної, Ясеневої, Соснової, Березової* та *Алеї Кохання.* Ділянка *Новопарк* розташована у східній частині Клинів. Для масиву старих Клинів характерні привабливі композиції деревних груп і гаїв з камерними алеями та

	доріжками. Тут домінують картини закритих перспектив, утворених за допомогою композицій з могутніх старих дерев і куртин з гніздових груп дерев молодшого віку. *Діброва* – суцільний масив з дуба, органічно закомпонований у пейзажі парку. Рівнинний рельєф місцевості перетинається по західному краю Середньою балкою, багатою на озера. Західна частина парку, що прилягає до Діброви, за ландшафтом не схожа на всі попередні. З півночі на південь тягнеться низка новостворених галявин, художньо організованими за допомогою однорідних дерев (різновиди берези, горіха, дуба), а також різнопорідними деревами. Ця смуга галявин у південному кінці замикається *Палієвою горою*, яка домінує над усією місцевістю, з якої відкриваються широкі панорами на плесо р. Рось. Деякі з районів парку складаються з новостворених або відтворених ландшафтних вузлів. До них належать: *Східна галявина*, *Сонячна галявина, Березова галявина, Горіхова галявина* (з альтанкою), *Поляна екзотів, Нагірна поляна, Діброва, «Острів Марії».* Під час реконструкції парку (1970-і рр.) стару (основну) територію дендропарку умовно було розділено на 32 квартали. Такий поділ зберігся і досі. Майже весь протилежний правий берег ріки р. урочище «Голендерня» вкритий лісопарковою рослинністю; частково при воді – верби. Урочище «Голендерня» у радянський та пострадянський періоди багаторазово змінювало власника, а насправді було без потрібного догляду і весь цей час потерпало від жорстокого антропогенного тиску. І лише у 2008 р. Указом Президента України В.А. Ющенка, з метою збереження унікальних ландшафтів, рідкісних і цінних видів деревних та трав'янистих рослин у відповідних для них природних умовах існування, а головне захисту цієї території ,урочище «Голендерня» (площа 103 га) було повернуте до складу державного дендрологічного парку «Олександрія» НАН України, з яким історично складало єдиний цілісний ансамбль. Насадження на правому березі р. Рось досить молоді у порівнянні з основною територією «Олександрії» (вік дерев 70 – 90 років). Тут ростуть ясен, зустрічаються масиви тополі, вільхи, осини; частково – дубина. Проте, на цій території дивом збереглася особливо цінна старовікова

	діброва (площа 35 га). Дендропарк «Олександрія» НАН України створений за Розпорядженням Ради Міністрів СРСР від 10.04.1946 року № 4786-Р. Він є дендрологічним парком загальнодержавного значення. Для дендропарку «Олександрія» НАН України наукова та науково-технічна діяльність є основною. З іншого боку, Дендропарк «Олександрія» – пам'ятка культурної спадщини національного значення. Сучасний видовий склад природної деревної рослинності парку «Олександрія» (Правобережний Лісостеп України) представлений 52 видами дерев та кущів. У відсотковому співвідношенні серед дерев переважають екземпляри клен гостролистий (28 %), ясен звичайний (22 %) та дуб звичайний (13 %). На сьогодні у дендропарку «Олександрія» культивуються понад 4545 таксонів рослин, серед яких 3000 – деревні рослини, 1545 – трав'янисті рослини. Флора дендропарку «Олександрія» НАН України унікальна, її колекційний фонд внесений до Державного реєстру наукових об'єктів, що становлять Національне надбання України. Дендропарк у 1992 р. увійшов до природно-заповідного фонду України з особливим режимом охорони та використанням рослинних ресурсів і розпочався новий етап з добору, збереженню та введенню до екосистем дендропарку рідкісних видів рослин. Колекція трав'янистих рослин дендропарку «Олександрія» НАН України, залучених до Червоних списків різних рангів, нараховує 340 видів. Серед них 31 вид – природні для екосистем дендропарку рослини, решта – культивовані. Особливе місце серед трав'янистих рослин займають водні та прибережно-водні, тому, що загальна площа штучних водойм на території дендропарку становить 10,5 га і майже 15 га – плесо р. Рось. У воді та на перезволожених ділянках парку росте 118 видів рослин. Фауна наземних хребетних тварин парку представлена 4 класами: Амфібії, Рептилії, Птахи та Ссавці. В парку відмічено 62 види птахів, що становлять 15 % від відомих для орнітофауни України видів птахів. Зважаючи на той факт, що у парку переважають лісові біотопи, то найпоширенішими є птахи ряду горобцеподібні (40 видів). Основою створення романтичного парку у пейзажно-

	регулярному стилі, а «Олександрія» від початку свого була задумана саме такою, було взято природний ландшафт з вже існуючою рослинністю, глибоким ярами та віковою дібровою. Парк «Олександрія» створювався упродовж століть і тому його композиційно-філософська основа у різні часи трактувалася по-різному. Кожного разу, за будь-яких змін, у паркобудівництво вкладався певний підтекст, який відтворювався у семантиці парку. Оскільки дендропарк «Олександрія» – парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва національного значення, вона зберегла своє значення як парк при заміській резиденції графів Браницьких і є шедевром паркового будівництва кінця XVIII – XIX століть. У ландшафтній структурі «Олександрії» частково збереглися паркові композиції та споруди. Деякі у повоєнні часи було реставровано, а деякі – відновлено за тими іконографічними матеріалами, які збереглися з часів Браницьких. У парку надзвичайно важливим є і інший, утаємничений підтекст, який ще й зараз прослідковується у символіці парку. Маються на увазі меморіальні символічні композиції, деякі з них дійшли до нашого часу. До цих тем належить ушанування князя Г.О. Потьомкіна-Таврійського («Дружній сад», «Павільйон Ротонда»), Олександра I та всієї імператорської родини («Царський сад», «Царський павільйон» та назва парку), а також тема перемоги над турецькою фортецею Варна («Сад Варна», «Турецький будиночок», Гладіатор), присвячена головнокомандуючому російською армією графу Михайлу Семеновичу Воронцову. Сьогоднішня «Олександрія» багато в чому відрізняється від «Олександрії» часів Браницьких. Суттєво зменшено її територію, втрачено елементи більшості паркових частин та композицій, зникли садки («Російський сад», «Зимовий сад», «Старий сад», «Сад Потьомкіна», або «Дружній сад», «Царський сад»), спалено, а потім розібрано житлові павільйони і Палац. Втрачено численні оранжереї, в яких росли екзотичні рослини, та деякі декоративні паркові павільйони та улаштування – «Гетьманський павільйон»; «Єгипетський храм»; Місток над балкою, або «Чортів місток», джерело «Рай», меморіальний павільйон, присвячений імператору Олександру I). Від автентичної Колони «Шолом Багратіона» до нашого часу збереглася база з постаментом і фрагмент (нижня частина) самої колони. Під час реконструкції парку її було перетворено на

	Колону «Глобус». Фактично були знищені паркова композиція «Сад Варна» (останнім часом була спроба відновлення). Повністю зникли без слідів декоративний млин на правому березі р. Рось, альтанка з грабини – подарунок імператриці Марії Федорівни та мисливський будиночок.
Наявність творів мистецтва	На території парку та в музеї «Олександрії» зберігаються твори мистецтва – в основному, скульптура та деякі малі форми (паркові вази), що збереглися з часів Браницьких, а також скульптурні витвори сучасних авторів (в основному, відтворені за мотивами існуючої паркової скульптури за часів Браницьких), які прикрасили паркові ландшафти після реконструкції тих, чи інших ділянок парку. В музеї «Олександрії» знаходяться мармурові скульптури, які прикрашали палац та павільйони парку. Скульптури та скульптурні композиції належать до, так званої, камерної скульптури, призначеної для інтер'єрів. У 2004 р. мистецтвознавцем Н.Потаповою було проведено атрибуцію олександрійських скульптур. Найціннішою в колекції є мармурова статуя римського імператора Октавіана Августа. Визначними пам'ятками є олександрійські статуетки «Спляча Аріадна» (висота 56 см) та скульптурна група «Лакоон» (висота 69,5 см). Це репліки відомих античних творів, виконаних у зменшених розмірах. Оригінали цих скульптур зберігаються у музеях Ватикану. Ще два шедеври, виконані з каррарського мармуру, статуетки: «Три грації» (висота 105 см) та «Купальниця Венера» (висота 54 см) – виконані майстернею Антоніо Канови. Статуетка «Смирення» (висота 91 см) – ще один шедевр італійських скульпторів, що приписується майстерні Лоренцо Бартоліні. З каррарського мармуру виконане погруддя троянського героя Париса (висота 53 см) та погруддя римської богині Мінерви (висота 60 см), автори невідомі. Ще одне погруддя (висота 45,5 см) виконано частково з рідкісного чорного мармуру – це обличчя хлопчика-негра; одяг цього погруддя виконано з коричневої яшми. Також у музеї зберігаються погруддя давньогрецького філософа та погруддя невідомого російського полководця (останній шедевр приписується відомому скульптору XVIII ст. Ф.Шубіну). Портрет давньогрецького філософа при

	Браницьких знаходився в експозиції Танцювального павільйону. Ще одним шедевром камерної скульптури, що зберігається в музеї, є горельєф «Сплячі амури» (висота 20,5 см), який складається з трьох лежачих дитячих фігурок у вигляді амурів з крильцями. До творів відомого італійського майстра Луїджі Пампалоні належать дві роботи: «Хлопчик з собакою» (висота 60,5 см) та «Амур, що погрожує» (висота 105,5 см). Під час реконструктивних робіт, які проводилися на території дендропарку, було відтворено частково ту паркову скульптуру, яку було зафіксовано іконографічними матеріалами. При відтворенні було дещо змінено загальний вигляд паркових статуй та матеріал, з яких вони виготовлені. Це стосується статуй: «Гладіатор», «Меркурій», «Аполлон», «Китаєць» та «Китаянка», погруддя Потьомкіна, «Гніздо Пелікана» на Колоні «Пелікан», «Діва Марія» на «Острові Марії», а також «Молочниця» у композиції «Сад Варна». До нових скульптур можна також віднести: фігуру на повний зріст О.Браницької, пам'ятний знак з янголом на честь 200-річчя заснування «Олександрії», барельєф коня на кургані «Кінська могила», «Лаву декабристів» та погруддя Т.Г.Шевченка і О.С. Пушкіна на пілонах Головного входу, а також Великий лев з композиції Джерело «Лев» у Холодній балці. До нових творів мистецтва належить також меморіальний знак, присвячений Семену Палію – козацькому полковнику, який стояв табором на найвищій точці даної території у 1702 р. Від цієї події узвишшя було названо Палієвою горою. Автори проекту меморіального знаку на Палієвій горі – скульптор В.П. Луцак, архітектор В.С. Богдановський; знак встановлено 1980 р.

7. Перелік складових (для комплексу (ансамблю), визначного місця)**:**

До комплексу дендропарку «Олександрія» включено: різноманітні зелені насадження та ландшафтні елементи (див. ландшафт), архітектурні споруди (будинки та малі архітектурні форми), а також відтворені паркові скульптури, декоративні елементи – пам'ятні знаки (меморіальні колони, пам'ятник знак на Палієвій горі, меморіальний знак «Ангел», Лава Декабристів, погруддя Шевченка та Пушкіна на пілонах Головного входу); гідротехнічні споруди (стави, водоспади, джерела, система рибних ставків); аутентичні паркові вази. До значних творів мистецтв належить також музейна колекція автентичних статуеток-скульптур, що зберігається на території «Олександрії» у адміністративному корпусі.

Серед архітектурних споруд та малих архітектурних форм на державному обліку як пам'ятки національного значення перебувають: Головний вхід, Колона Єнса, Колона «Пелікан», Колонада «Луна», Арочний місток, теплиця, Павільйон «Ротонда», Великий фонтан, Малий фонтан, водоспад «Черепаха», Великий водоспад, Брами та стіна «Саду Мур», Вхід у парк, Північний вхід, Паркова композиція «Сад Варна», Китайський місток, Будинок садівника, Споруда «Руїни» з водоспадом, Колона «Глобус», Альтанка велика, Турецький будиночок, Джерело «Лев», Господарчий в'їзд та ін.

Не перебувають на державному обліку: відтворена паркова скульптура, аутентичні декоративні вази, Малий водоспад, Мала альтанка, фонтан біля Будинку садівника, місток на «Острів Марії», місток в структурі «Сад Варна», місток у східній частині парку, металева альтанка, споруди Білоцерківського водогону (будинок насосної станції та будинок хлораторної), пам'ятний знак на Палієвій горі; господарські та допоміжні споруди (оранжерея, теплиці, науковий корпус, тощо).

До комплексу входять також вся флора, яка знаходиться на території дендропарку, т.ч. два дуби – «Дуб Семена Палія» та «Государ Великої галявини», що є ботанічними пам'ятками природи місцевого значення.

На території «Олександрії» розташовані деякі археологічні об'єкти, що не перебувають на державному обліку. Найцінніші з них – городища пенківської культури (V – VII ст. н.е.) та часів Русі (XII – XIII ст. н. е.), що розміщені на Палієвій горі та фрагмент Змієвого валу (II третина XII ст.) неподалік від Дідинця. Існують також два поселення черняхівської культури (II – V ст. н.е.), стоянка часів верхнього палеоліту (40 – 10 тис. р. тому) та городище раннєзалізного віку (I пол. I тис. до н.е.).

8. Ступінь схоронності об'єкта:

добрий, задовільний, незадовільний, аварійний	Задовільний. Загальна оцінка технічного стану дендропарку «Олександрія» в цілому не проводилась.

9. Наявність науково-проектної документації на об'єкт:

Найменування документації	Рік розроблення	Автор (організація)	Місце зберігання, інв. №

1. Технічний проект реставрації та розвитку дендропарку «Олександрія» в м. Білій Церкві. Том І. Пояснювальна записка.	1972	Український науково-дослідний і проектний інститут цивільного сільського будівництва «УКРНДІПРОЦИВІЛЬСІЛЬБУД», ГАП Криворучко Д.М.	Інв. № 382, архів дендропарку «Олександрія»
2. Технічний проект реставрації та розвитку Дендрозаповідника «Олександрія» в Білій Церкві. Пояснювальна записка.	1974	Український науково-дослідний і проектний інститут цивільного сільського будівництва «УКРНДІПРОЦИВІЛЬСІЛЬБУД», ГАП Криворучко Д.М.	Інв. № 204, архів дендропарку «Олександрія»

10. До облікової картки додаються графічні матеріали та фотофіксація:

Облікову картку склав:

Посада та назва організації	Спеціальність, кваліфікаційний рівень	Прізвище, ініціали	Підпис	Дата складання
Київський обласний центр охорони і наукових досліджень пам'яток культурної спадщини, завідувач відділом	Кандидат архітектури, старший науковий співробітник	Ієвлева В.П.		26.11. 2020 р.

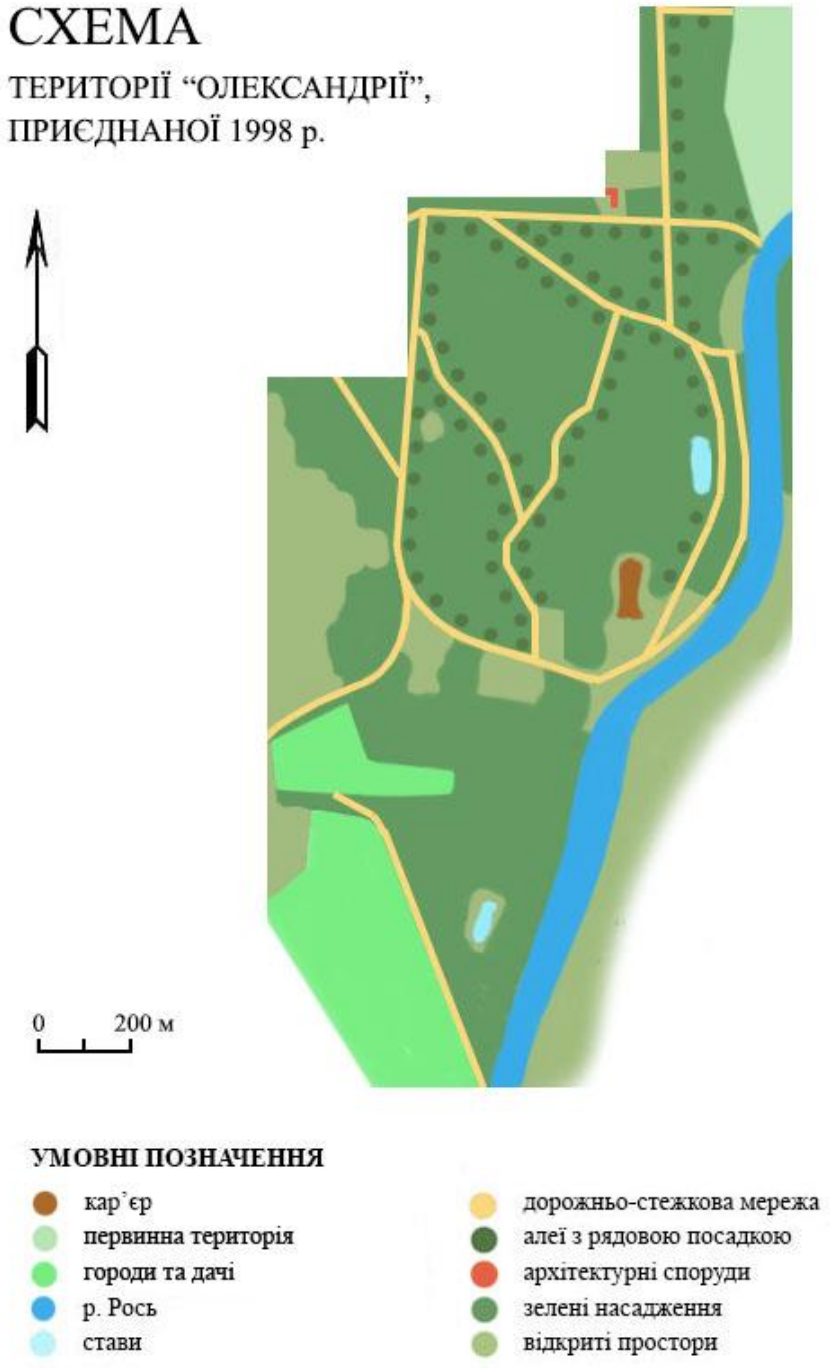
Управління культури
Київської обласної державної адміністрації
Д.В. Гончаренко
(ініціали, прізвище, підпис, печатка)

Найменування	Кількість	Дата виконання	Виконавець
Схема трьох частини дендропарку «Олександрія	1	2020 р.	З матеріалів архіву дендропарку «Олександрія»

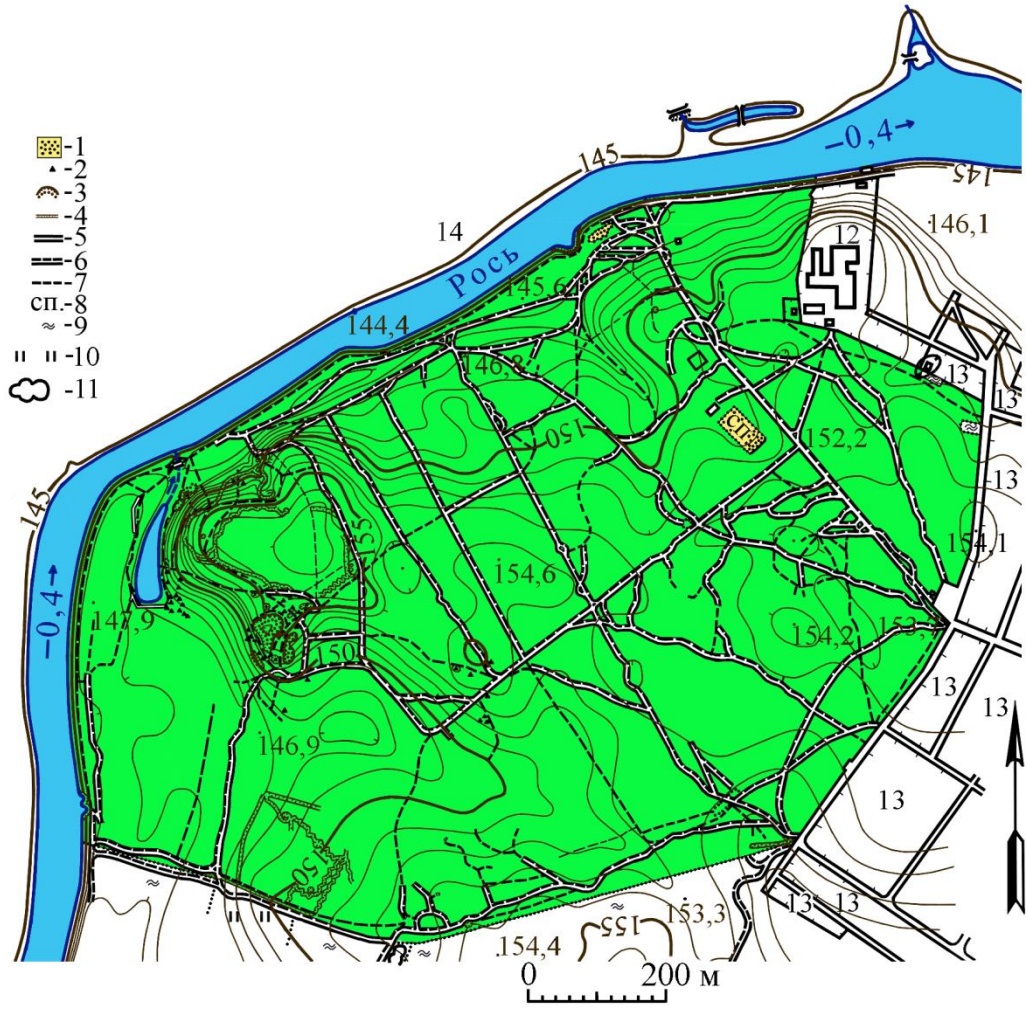

Найменування	Кількість	Дата виконання	Виконавець
Схема старої (головної) частини дендропарку «Олександрія». Формат А3	1	2020 р.	Меляницька Т.В. (з кн. Клименко Ю.О., Клименко А.В. Старовинні парки Київщини. Київ, 2003. С. 26-27)

Найменування	Кількість	Дата виконання	Виконавець
Схема нової (західної) частини дендропарку «Олександрія»	1	2020 р.	Меляницька Т.В. (з кн. Клименко Ю.О., Клименко А.В. Старовинні парки Київщини. Київ, 2003).

Найменування	Кількість	Дата виконання	Виконавець
Схема Голендарні	1	2020 р.	Із статті Клименка Ю.О.

Експлікація

1 – пісок, 2 – каміння, 3 – урвище, 4 – рів, 5 – дорога з твердим покриттям, 6 – ґрунтова дорога, 7 – стежка, 8 – спортивний майданчик, 9 – рілля, 10 – луки (за межами урочища) 11 – масив із листяних видів (за межами урочища), 12 – санаторій, 13 – житлова забудова, 14 – «стара» (основна) територія дендропарку «Олександрія».

Найменування	Кількість	Дата виконання	Виконавець
Вид на Дирекцію і наукову частину згори	1	2019 р.	Чубенко О.В.

Найменування	Кількість	Дата виконання	Виконавець
Вид згори на територію розташування Великого фонтану	1	12.11.2019 р.	Чубенко О.В.

Найменування	Кількість	Дата виконання	Виконавець
Вид згори на Китайський місточок та частково Поповичів став	1	12.11.2019 р.	Чубенко О.В.
Китайський місток	1	2019 р.	Ієвлева В.П.

Найменування	Кількість	Дата виконання	Виконавець
Вид згори на Лазневий і Джерельний стави та водоспад «Руїни»	1	12.11.2019 р.	Чубенко О.В.
Споруда водоспаду «Руїни»	1	2008 р.	Ієвлева В.П.

Найменування	Кількість	Дата виконання	Виконавець
Вид па Споруду з водоспадом «Руїни» Вид на «Острів Марії» і р. Рось з «Руїн»	1 1	2008 р. 2008 р.	Ієвлева В.П. Ієвлева В.П.

Найменування	Кількість	Дата виконання	Виконавець
Вид згори на «Трояндовий острів»,і став Срібний серпанок і Колону Єнса	1	12.11.2019 р.	Чубенко О.В.
Колона Єнса на «Трояндовому острові»	1	2008 р.	Ієвлева В.П.

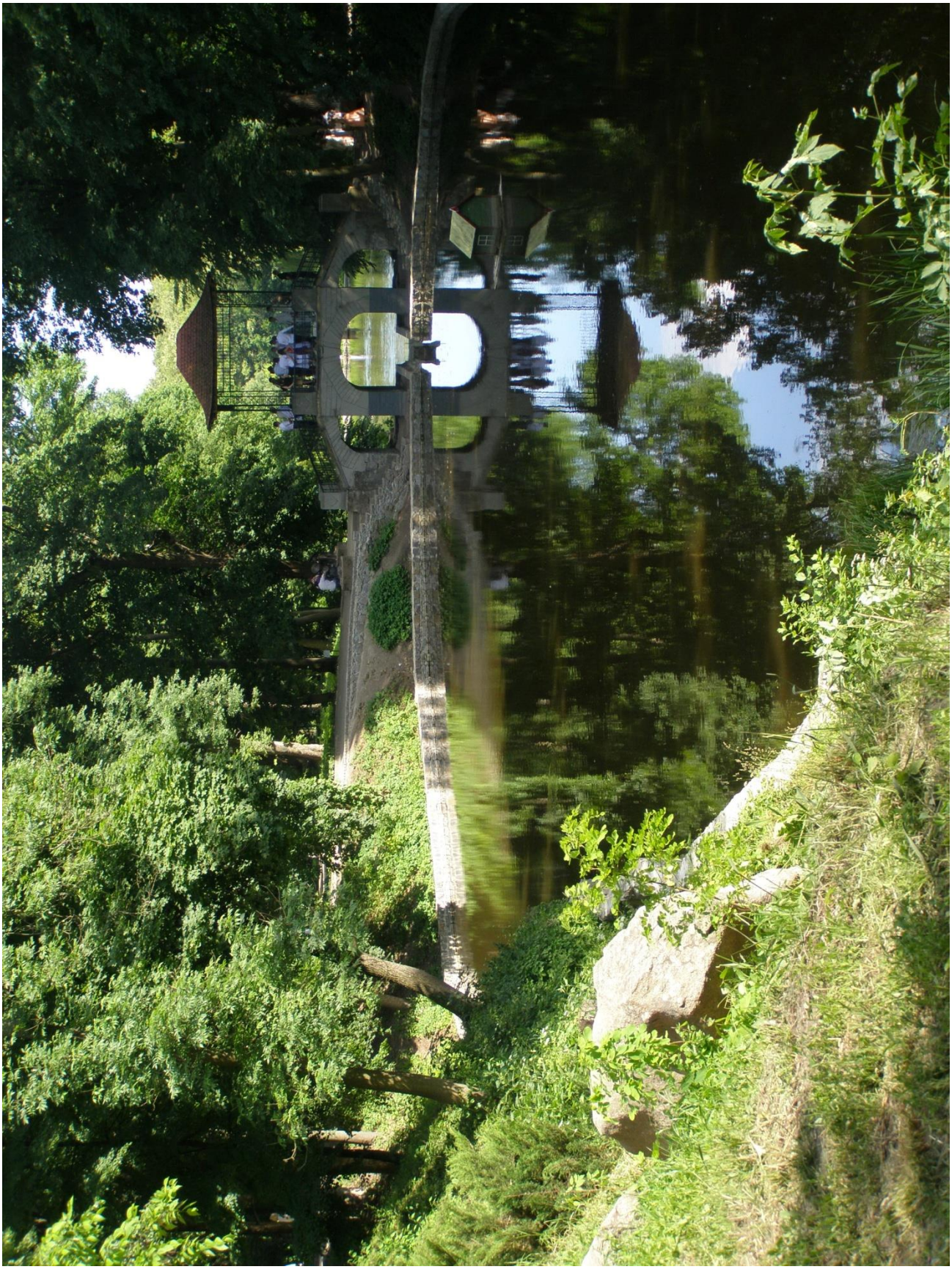

Найменування	Кількість	Дата виконання	Виконавець
Вид згори на став Срібний серпанок і, Арковий місток	1	12.11.2019 р.	Чубенко О.В.
Арковий місток на ставу Срібний серпанок	1	2008 р.	Ієвлева В.П.

Найменування	Кількість	Дата виконання	Виконавець
Вид на Китайський місток з боку ставу Золотої рибки	1	2008 р..	Ієвлева В.П.

Найменування	Кількість	Дата виконання	Виконавець
Вид згори на Колонаду «Луна» з партером Колонада «Луна», фрагмент	1 1	12.11.2019 р. 2008 р.	Чубенко О.В. Ієвлева В.П.

Найменування	Кількість	Дата виконання	Виконавець
Колонада «Луна»	1	2008 р.	Ієвлева В.П.

Найменування	Кількість	Дата виконання	Виконавець
Вид згори на курган «Могила коня» і «Павільйон Ротонда»	1	12.11.2019 р.	Чубенко О.В.
«Павільйон Ротонда»	1	2008 р.	Ієвлева В.П.

Найменування	Кількість	Дата виконання	Виконавець
Вид згори на «Сад Мур» Експозиція «Саду Мур», фрагмент	1	12.11.2019 р.	Чубенко О.В.

Найменування	Кількість	Дата виконання	Виконавець
Вид на Споруду з водоспадом «Руїни» від Великого водоспаду	1	2008 р.	Ієвлева В.П.

Найменування	Кількість	Дата виконання	Виконавець
Історична модрина на дамбі «Руїн»	1	2008 р.	Ієвлева В.П.

Найменування	Кількість	Дата виконання	Виконавець
Паркова скульптура «Гладіатор»	1	2008 р.	Ієвлева В.П.

Найменування	Кількість	Дата виконання	Виконавець
Паркова скульптура «Аполлон»	1	2008 р.	Ієвлева В.П.

Найменування	Кількість	Дата виконання	Виконавець
Споруда з водоспадом «Руїни»	1	2008 р.	Ієвлева В.П.

Найменування	Кількість	Дата виконання	Виконавець
Історична тополя на Великій галявині – найбільша і найстаріша тополя парку	1	2008 р.	Ієвлева В.П.

Найменування	Кількість	Дата виконання	Виконавець
Двостовбурова сосна	1	2008 р.	Ієвлева В.П.

Найменування	Кількість	Дата виконання	Виконавець
Історичні «танцюючі» каштани на Малій галявині	1	2008 р.	Ієвлева В.П.

Найменування	Кількість	Дата виконання	Виконавець
Алея з вербами по берегу р.Рось	1	2008 р.	Ієвлева В.П.

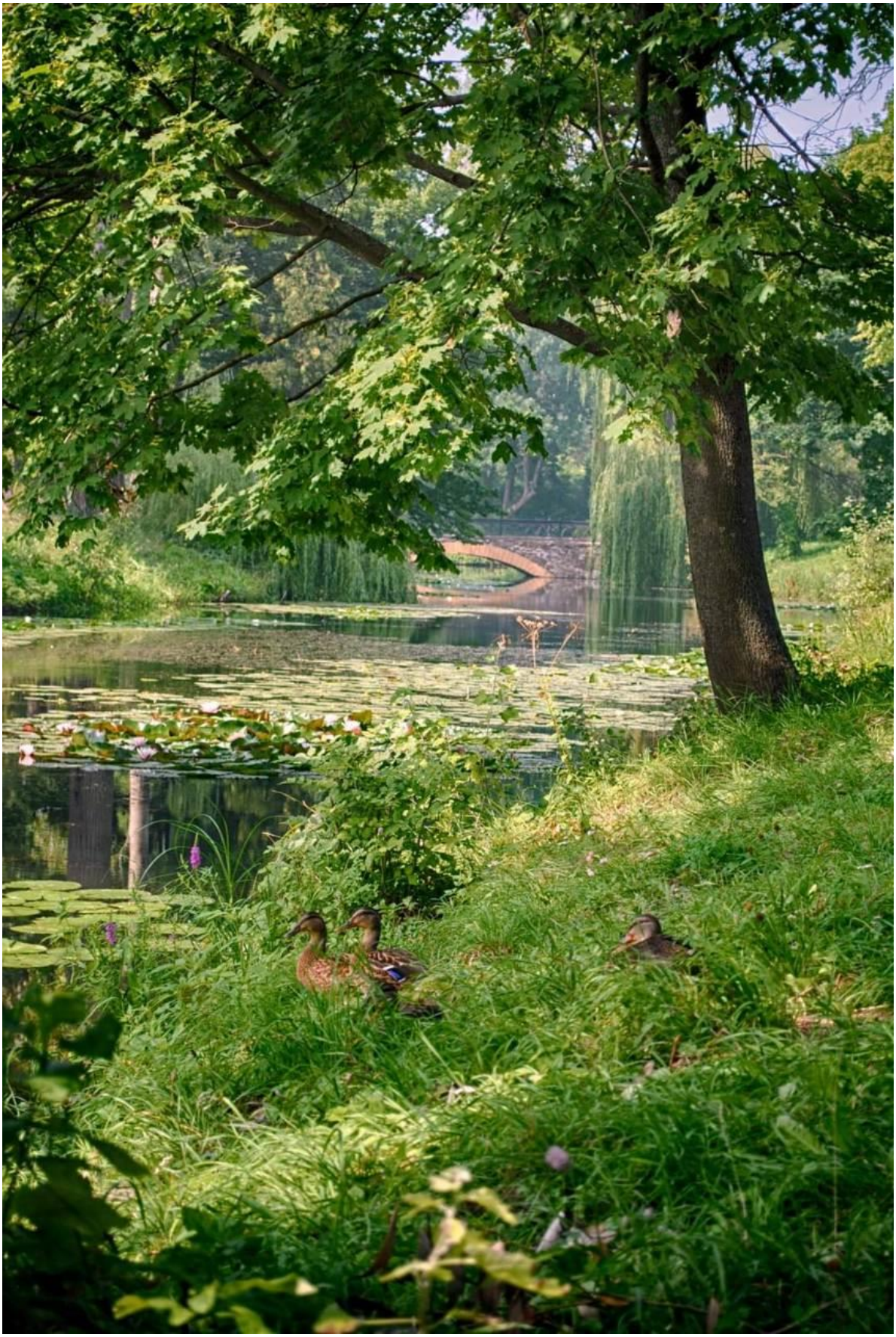

Найменування	Кількість	Дата виконання	Виконавець
Палієва гора взимку Велика альтанка восени	1 1	2018 р. 2018 р.	Бойко Н.С. Бойко Н.С.

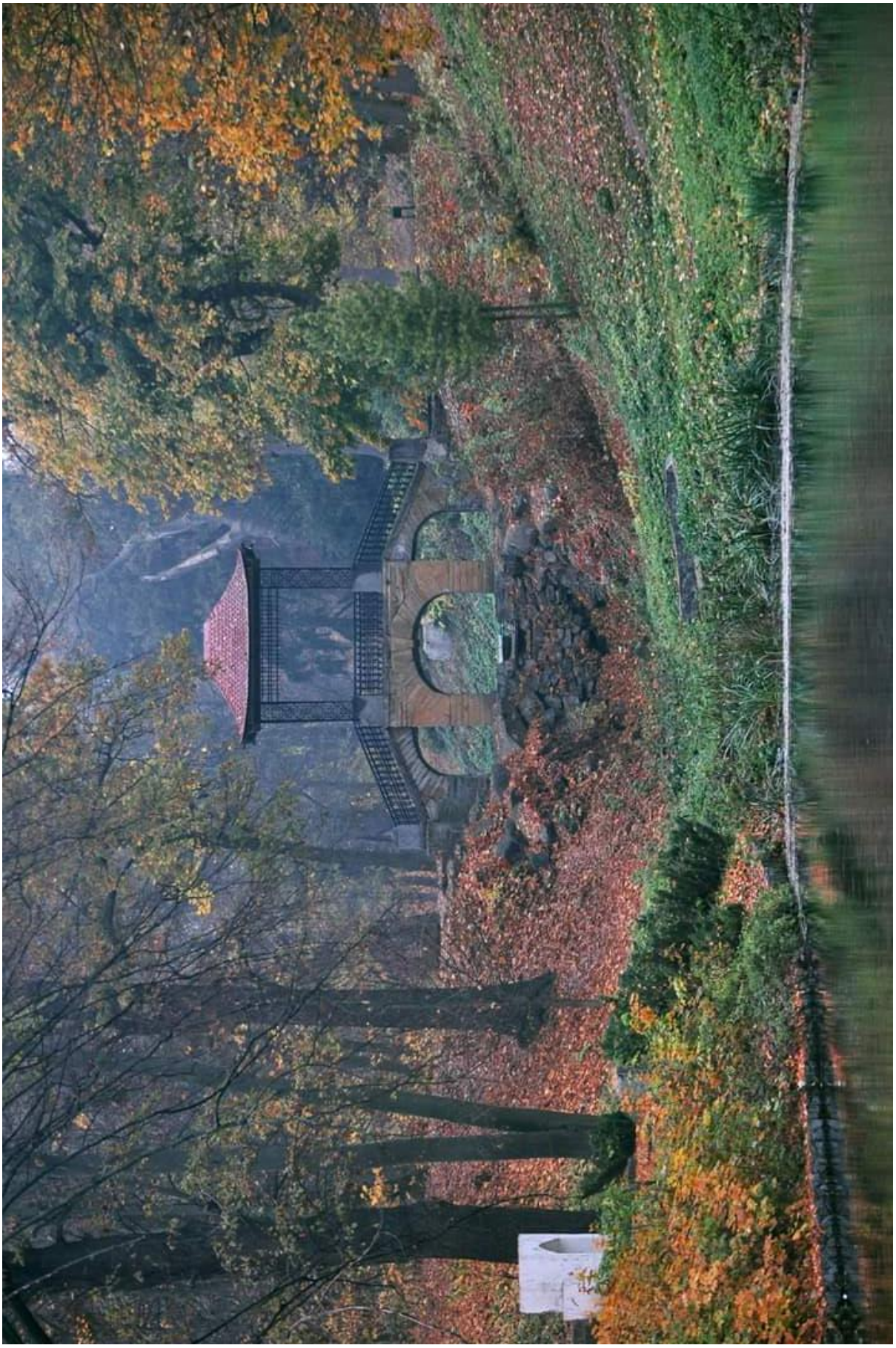

Найменування	Кількість	Дата виконання	Виконавець
Став Срібний серпанок	1	2017 р.	Бойко Н.С.

Найменування	Кількість	Дата виконання	Виконавець
Став Поповича з Китайським містком	1	2017 р.	Бойко Н.С.

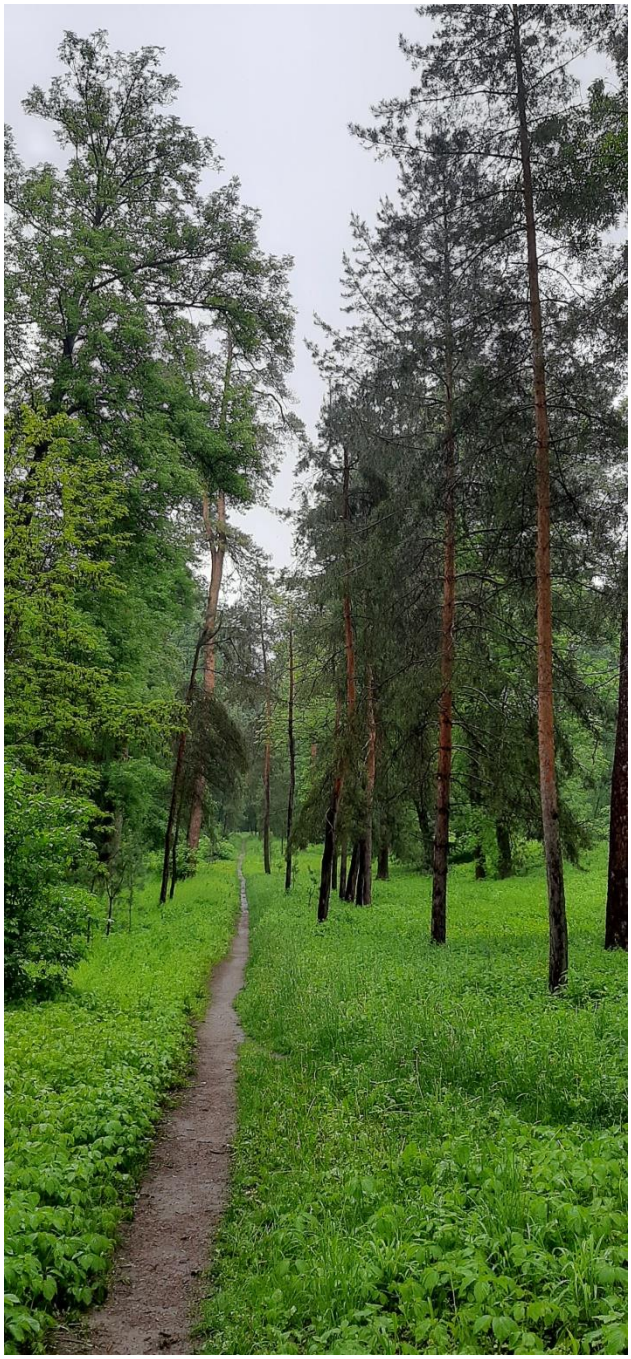
Найменування	Кількість	Дата виконання	Виконавець
Став Акваріум Золотої рибки	1		

Найменування	Кількість	Дата виконання	Виконавець
Монумент 200-річчя створення Олександрії	1	2008 р.	Ієвлева В.П.

Найменування	Кількість	Дата виконання	Виконавець
Соснова алея	2	2020 р.	Бойко Н.С.

Найменування	Кількість	Дата виконання	Виконавець
«Павільйон Ротонда» взимку	1	2017 р.	

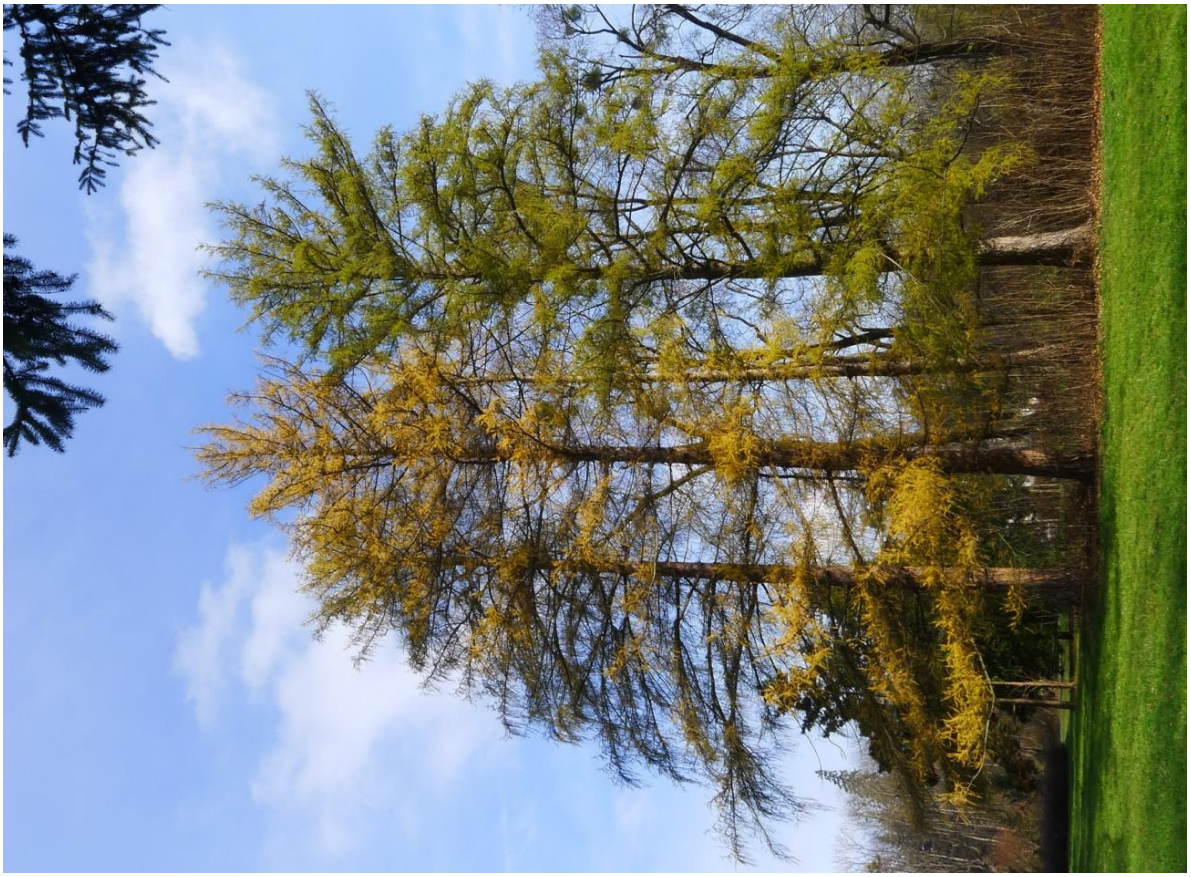

Найменування	Кількість	Дата виконання	Виконавець
Ділянка рідкісних рослин Taxus baccata (тис ягідний), рослина з Червоної книги України	1 1	2020 р. 2019 р.	Бойко Н.С. Бойко Н.С.

Найменування	Кількість	Дата виконання	Виконавець
Larix polonica (модрина польська) – рослина з Червоної книги України	1	2019 р.	Бойко Н.С.
Juniperus virginiana (ялівець віргінський) – рослина з Червоної книги України	1	2019 р.	Бойко Н.С.

Найменування	Кількість	Дата виконання	Виконавець
Staphyilea pinnata (клокичка периста) – рослина з Червоної книги України	1	2019 р.	Бойко Н.С.
Syringa josikaea (бузок угорський) – рослина з Червоної книги України	1	2019 р.	Бойко Н.С.

Найменування	Кількість	Дата виконання	Виконавець
Тюльпанове дерево (Liriodendron tulipifera L.) Півники сітчасті	1 1	2019 р.	

Найменування	Кількість	Дата виконання	Виконавець
Старий дуб Лава Декабристів	1 1	2008 р. 2008 р.	Ієвлева В.П. Ієвлева В.П.

Найменування	Кількість	Дата виконання	Виконавець
Велика галявина з чотирьохстовбурною сосною Мала альтанка в східній частині парку	1 1	2019 р. 2019 р.	

Найменування	Кількість	Дата виконання	Виконавець
Ландшафти урочища «Голендерня»	2	2019 р.	Бойко Н.С.

Найменування	Кількість	Дата виконання	Виконавець
Ландшафти урочища Гайок	2	2019 р.	Бойко Н.С.

Найменування	Кількість	Дата виконання	Виконавець
Конiферетум Розарій	1 1	2019 р. 2019 р.	Бойко Н.С. Бойко Н.С.

Найменування	Кількість	Дата виконання	Виконавець
Пам’ятний знак на Палієвій горі	1	2017 р.	Бойко Н.С.

Найменування	Кількість	Дата виконання	Виконавець
Вид на р. Рось з Палієвої гори влітку -″- восени	1 1	2008 р. 2019 р.	Ієвлева В.П. Бойко Н.С.

Найменування	Кількість	Дата виконання	Виконавець
Каштани на Малій Галявині О.Браницька на тлі Танцювального павільйону	1 1	2018 р. 2019 р.	Бойко Н.С. Бойко Н.С.

Найменування	Кількість	Дата виконання	Виконавець
Великий фонтан Алеї парку, осінь	1 1	2018 р. 2017 р.	Бойко Н.С. Бойко Н.С.

